

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 148

van **GWENNY DE VROE**

datum: 4 december 2019

aan **BEN WEYTS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

Buitengewoon onderwijs - Leerlingenvervoer

Leerlingen in het buitengewoon onderwijs hebben recht op gratis busvervoer. Dit is van toepassing indien de ouders kiezen voor de meest nabij gelegen school waar er plaats is. Kiest een ouder voor een verderaf gelegen school, dan vervalt dit recht, op een paar uitzonderingen na.

In 2017 werd een proefproject leerlingenvervoer buitengewoon onderwijs opgestart. Het besluit van de Vlaamse Regering (BVR) van 25 januari 2019 bevestigde dat de projecttermijn voor de regio's Leuven-Heverlee en Hooglede-Izegem-Ingelmunster-Moorslede-Torhout zou blijven lopen tot schooljaar 2021-2022. Het proefproject werd ook uitgebreid naar de regio Antwerpen.

Alle scholen voor buitengewoon onderwijs binnen de regio nemen hieraan deel, met uitzondering van de ziekenhuisschool Gasthuisberg met type 5, wegens niet nodig. De lokale besturen hebben mee het engagement opgenomen in de uitwerking van het project. Vertrekpunt is het efficiënter inzetten van de busritten, waardoor leerlingen minder lang onderweg zijn. Het probleem van te lange busritten werd immers al verschillende keren aangekaart, onder meer door de Kinderrechtencommissaris.

Het regeerakkoord maakt melding van het proefproject.

1. De proefprojecten worden verder uitgewerkt, waardoor leerlingen minder lang op de bus moeten zitten en naar school kunnen gaan met de meest aangewezen expertise.

Verwijst de minister hiermee naar het BVR van eerder dit jaar of doelt hij op een verdere uitbreiding naar bijvoorbeeld andere zones?

2. Hoe wil de minister inzetten op de professionalisering van de begeleiders en de chauffeurs?

3. Ouders kunnen rekenen op gratis busvervoer indien ze kiezen voor de dichtstbijzijnde school met noodzakelijke expertise.

Wat dan met ouders die voor een verderaf gelegen school kiezen omwille van levensbeschouwelijke of praktische redenen, zoals bijvoorbeeld de nabijheid van een revalidatiecentrum?

4. Op welke manier zal er rekening worden gehouden met de specifieke noden van elk kind bij het efficiënter inzetten van de busritten?

BEN WEYTS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

ANTWOORD

op vraag nr. 148 van 4 december 2019

van **GWENNY DE VROE**

Eind oktober stelde mevrouw De Vroe een vraag om uitleg met dezelfde vragen omtrent het pilootproject leerlingenvervoer en het regeerakkoord (VOU nr. 146). Ik formuleerde toen reeds een antwoord. Dat antwoord is ongewijzigd tot op heden. Ik herhaal bij deze de antwoorden die ik toen formuleerde. Van zodra er meer informatie beschikbaar is, zal ik de Commissie en het Vlaams Parlement hiervan op de hoogte stellen.

1. Op 5 april 2019 werd het Besluit van de Vlaamse Regering van 25 januari 2019 betreffende de organisatie van het tijdelijk project "Leerlingenvervoer Buitengewoon Onderwijs" bekrachtigd en afgekondigd door de vorige Vlaamse Regering. Ik en mijn collega, Minister Crevits, hebben hiervoor de nodige stappen ondernomen. Dit Besluit is een vernieuwing van het tijdelijk project "Leerlingenvervoer Buitengewoon Onderwijs", dat reeds twee schooljaren lopende was in regio Leuven-Heverlee en regio Roeselare-Ingelmunster-Izegem-Hooglede. Inhoudelijk houdt dit Besluit het volgende in:
 - De huidige, voornoemde pilootregio's zetten bij vernieuwing hun werking verder en zoeken verder naar een alternatief voor het criterium 'afstand'.
 - Regio Roeselare wordt uitgebreid met de gemeenten Torhout, Moorslede en één school in Tielt.
 - Bij de vernieuwing is er extra aandacht voor een samenwerking met mobiliteitspartners en de vervoerregioraad in kader van het decreet betreffende 'Basisbereikbaarheid'.
 - Met een Vlaanderenbrede uitrol in het achterhoofd, wordt het nieuwe concept leerlingenvervoer uitgetest in de grootstedelijke regio Antwerpen. Pilootregio Antwerpen werkt haar lokaal regelgevend kader uit in schooljaar 2019-2020, met bijzondere aandacht voor het zoeken naar een alternatief voor het criterium 'afstand'. Vanaf september 2020 wordt het lokaal regelgevend kader in de praktijk gehanteerd.

Dit besluit is in werking getreden op 1 september 2019 en loopt drie schooljaren, tot 31 augustus 2022.

Momenteel zijn er geen intenties om andere pilootgebieden toe te voegen. Met regio Leuven-Heverlee, regio Antwerpen-Schilde-Schoten-Brasschaat en regio Roeselare-Ingelmunster-Izegem-Hooglede-Torhout-Moorslede-Tielt hebben we immers reeds een substantieel pilootproject, dat ons heel wat kan leren in functie van een Vlaanderenbrede uitrol.

2. De busbegeleiders en buschauffeurs vormen belangrijke schakels in het leerlingenvervoer. De busbegeleiders vallen onder mijn bevoegdheid. Door in te zetten op hun professionalisering zorgen we ervoor dat zij over de nodige praktisch-organisatorische en pedagogische competenties beschikken zodat de busrit voor alle belanghebbenden vlot en veilig kan verlopen.

Sinds 2006 subsidieert het Departement Onderwijs en Vorming ononderbroken, via enkele Vlaamse hogescholen, een opleiding voor de busbegeleiders in het zonaal leerlingenvervoer. Het totale jaarlijkse budget bedraagt momenteel €49.000, waarmee

de hogescholen zowel basiscursussen als verdiepingscursussen kunnen organiseren. De basiscursus bestaat telkens uit volgende 7 sessies: kennismaking en taakafbakening, omgaan met de doelgroep, preventief werken, uit de hand gelopen situaties, EHBO, communicatie en een afrondende module evaluatie. Een verdiepingscursus gaat dieper in op een module van de basiscursus of wordt aangeboden op maat van de school en bestaat uit 1 of meerdere sessies.

Deze tabel vermeld hoeveel deelnemers er per jaar aan een cursus hebben deelgenomen per provincie.

	2009- 2010	2010- 2011	2011 - 2012	2012 - 2013	2013 - 2014	2014 - 2015	2015 - 2016	2016 - 2017	2017 - 2018	2018 - 2019
Oost-Vlaanderen	18	Geen cursussen ingericht	38	32	16	50	63	30	30	28
West-Vlaanderen	16	41	43	12	27	19	48	25	48	27
Vlaams-Brabant/BHG	11	42	31	38	65	32	49	58	59	77
Limburg	Geen cursussen ingericht	16	53	21	28	42	16	84	32	24
Antwerpen	14	106	67	82	44	94	93	68	71	57
TOTAAL	59	205	232	185	180	237	269	265	240	213

In schooljaar 2018-2019 telde het corps busbegeleiders 1853 mensen. In totaal volgden zo'n 11,5% van het totale corps één van de aangeboden cursussen.

Er zijn wel enkele nuances aan te brengen bij de cijfers:

- De basiscursus en sommige van de verdiepingscursussen bestaan uit meerdere sessies. Niet al de deelnemers volgden steeds de volledige reeks.
- Dubbeltellingen zijn mogelijk. Het deelnemersaantal werd per georganiseerde reeks bekeken maar mogelijk neemt een deelnemer aan meerdere reeksen deel (in hetzelfde schooljaar of in een later schooljaar). Filteren hierin is zeer moeilijk.

Het GO! en het vrij gesubsidieerd onderwijs kunnen voor de professionalisering van hun busbegeleiders ook beroep doen op vormingsbudgetten die werden voorzien in onderwijscao's.

In cao VIII werd voorzien in de oprichting van een vormingsfonds GO! voor de opleiding van MVD-personeel en busbegeleiders. In 2019 ging het om een budget van €216.000.

Cao X kende een budget toe aan het Sociaal en Waarborgfonds van het PC 152 voor de vorming van het onderhoudspersoneel en de busbegeleiding van het vrij gesubsidieerd onderwijs. In 2019 ging het om een budget van €106.000.

De onderwijsnetten bepalen zelf hoeveel van dat budget zij specifiek voor de professionalisering van busbegeleiders voorzien.

Samen met mijn administratie en belanghebbenden wil ik nagaan hoe we nog meer kunnen inzetten op het professionaliseren van de busbegeleiders in het zonaal leerlingenvervoer en of het bestaande aanbod voldoende toereikend is.

De buschauffeurs zijn personeelsleden van (onderaannemers) van de Lijn en vallen niet onder mijn bevoegdheid.

Er lopen ook enkele initiatieven naar digitalisering van het leerlingenvervoer toe, die het mogelijk zullen maken voor de busbegeleiders om in real-time te communiceren en gegevens over leerlingen bij te houden en door te spelen naar de scholen. Bij de uitrol hiervan zal ik de nodige aandacht hebben voor de professionalisering van de busbegeleiders hieromtrent.

- 3-4. Momenteel bepaalt de regelgeving dat leerlingen in het buitengewoon onderwijs recht hebben op schoolbusvervoer naar de dichtstbijzijnde school van het gewenste net dat het onderwijs aanbiedt conform het attest van de leerling. Er wordt bijgevolg rekening gehouden met de keuze van ouders en leerlingen voor een school van het gemeenschapsonderwijs, het gesubsidieerd officieel onderwijs, het gesubsidieerd vrij onderwijs naargelang van de verschillende godsdiensten of het gesubsidieerd vrij niet-confessioneel onderwijs. In specifieke situaties maken een aantal officiële afwijkingen op deze algemene regel het mogelijk om recht op vervoer toe te kennen naar een verder gelegen school. Op die manier kan er bv. rekening gehouden worden met de nood van een leerling om te verblijven in een Multifunctioneel Centrum (MFC). (= richt zich tot personen met een handicap tot en met 21 jaar die nood hebben aan specifieke ondersteuning en biedt begeleiding, dagopvang, verblijf). Indien een leerling in het MFC verblijft, moet er ook vervoer van-en-naar-school geregeld worden. Hiervoor bestaan afwijkingen op de algemene regel "recht naar de dichtstbijzijnde school van het net naar zijn of haar keuze".

Het inschatten van de specifieke noden van elk kind inzake vervoer is één van de elementen waarmee geëxperimenteerd wordt in de oefening van het pilootproject. Het pilootproject kent een bottom-up benadering, waarbij de lokale partners (bv. directie, LOP, CLB, ...) een eigen regelgevend kader ontwikkelen op basis de lokale context, waarbij ze rekening houden met de nood van de leerling. In het pilootproject wordt geëxperimenteerd met andere criteria dan 'afstand', zoals bijvoorbeeld de noden van het kind, de noden van de context en de zelfredzaamheid (zowel fysiek als mentaal) van het kind. In het kader van het pilootproject zou het dan ook kunnen dat ouders kiezen voor een verderaf gelegen school voor hun kind en toch recht hebben op het gebruik van enige vorm van ondersteuning in de verplaatsing van-en-naar-school. Dit is in het pilootproject echter niet noodzakelijk gerealiseerd aan de hand van gratis busvervoer. Dit kan bijvoorbeeld een carpool zijn of een verplaatsing met de fiets die ingeoefend wordt met een mobiliteitscoach. Op die manier hopen we van het leerlingenvervoer wat meer maatwerk te maken, dat een kwalitatieve verplaatsing van-en-naar de school met de meest aangewezen expertise mogelijk maakt.